

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:
на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.
Кonto пошт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько - суспільний дневник.

„Вирвеш ми очі I душу ми вирвеш: а не возьмеш милості I віри не возьмеш,
бо руске ми серце I віра руска“. — З Русланових поемів М. Шашкевича.

Бельгійські католики і нові вибори.

(Δ) В Бельгії розвязано парламент і розписано нові вибори на 2-ого червня, а вільнодумно-соціалістичний союз покладає на них вислід великих надій.

Тимто цікаво буде для наших читачів дізвати ся дещо про становище католиків сути проти нових виборів. В Бельгії всі християни в майже виключно католиками. На 7 міліонів населенів в ледво 15 тисяч протестантів і 3 тисяч юдів. Заграницею розповсюджено загальну таку погляд, що релігійне положення католиків в Бельгії є подібне як у Франції, що однак не відповідає дійсним відносинам. У Франції тісно звязаний матеріалізм із зменшенем народин, а тимчасом в Бельгії зросло населене від 1900 до 1910 о 720.000 душ. Се став певним доказом, що Бельгійці ще не заражені матеріалізмом а вірять у свою будущину та держать ся католицької Церкви.

Бельгія має загальне, хоч не рівне право виборче. Тому то, щоби осiąгнути успіхи, ідути до виборів проти католицькі сторонництва, може в усіх виборних округах разом із собою. Вільнодумне сторонництво з релігійного становища не відріжнає ся майже зовсім від межинародних „товаришів“ перенятіх атеїзмом. Спілці сих обох сторонництв повело ся в останніх виборах католицьку більшість в парламенті, котра в 1908 році мала ще 28 голосів, обнизити на 6 голосів. Противники однак промовчують в своїх побідних звітах осiąгнені успіхи, що число католицьких голосів від 1898 стало і десить значно зросло. Не можна отже зовсім говорити про занепад католицького сторонництва. Тимчасом усі вибори

за останніх 28 років виявили чисельну меншевартистість цілої лівниці в краю.

Се також правда, що єсть багато вірних католиків, що не належать до католицьких виборців. Се дивно виглядає, однак дастъ ся пояснити таким способом: До католицького сторонництва належать все ще численні живла, котрі для конечності суспільних реформ мало виявляють зрозуміння. Задля того многі християнські робітники вибирають разом з соціалістами. З другого боку вільнодумне сторонництво не було все так вороже для релігії як тепер. Колись між провідниками вільнодумців були деякі мужі, котрі не тайли ся вірою в Бога і не ворогували проти релігійної моралі.

Нині часи змінили ся. Способ думання бельгійських вільнодумців є тепер зовсім залежний від матеріалістичних ідей, позитивізму і агностицизму. Мимо того між вільнодумними виборцями є ще богато католиків, котрі сповнюють свої релігійні обовязки, виховують по католицькі свої діти, але в часті з навички, в часті з несвідомості вибирають вільнодумних кандидатів. Коротко скажавши: Бельгія має, як се буває і в деяких інших католицьких краях, певно більше католиків з переконанням як католицьких сторонників.

На доказ сего наведемо деякі поміченні з шкільництва. В Бельгії є два роди народних шкіл, віроісповідні і невіроісповідні. У віроісповідних подають науку на основі віри. В невіроісповідних школах наука є в теорії нейтральна, але в практиці виглядає зовсім інакше. Невіроісповідні школи виховують рішучих атеїстів. В Бельгії виховані є ще взагалі релігійне головно в сільських округах і малих містах, котрі мають $\frac{3}{4}$ всего населення.

З кінцем 1910 р. ходило до шкіл в цілому краю 929.347 дітей, з того виховувалося ся

733.987 у віроісповідних а 195.360 в нейтральних школах. Таким способом 79 проц. дітей побирає науку у віроісповідних школах. З шкільних дітей нейтральних школ ходить 192.850 на науку католицької релігії, бо їх родичі настають на се, а тільки 2510 є у вільнених від науки релігії. Сі числа вказують наглядно, що лише 9 проц. родичів бажає, щоби їх діти виховувалися без релігії.

До такого самого висліду доходимо при розгляді середнього шкільництва. З прилюдних грошей удержується 170 середніх шкіл, до котрих учається 35.658 учеників, а є ще школи, помінувши факультативний релігійний курс, мають бути нейтральні. Крім того є 453 середніх шкіл удержуваних епископами і кермованих релігійними чинами, а до тих шкіл ходить 66.649 учеників.

Висше шкільництво виказує такі самі відносини. Бельгія має два „вільні університети“, бруксельський університет, заснований масонською ложею, до котрого в 1911 р. ходило 1236 слухачів, а католицький університет в Львові мав 2510 слухачів, отже двічі стілько, що масонський. Ся обставина вказує, що більшість родичів волить віроісповідане образоване, як безрелігійну, революційну науку.

Ще одна обставина є певним доказом, як глибоко вкорінений в душі народу католицизм. Є се біляні всяких добродійних уладжень, удержуваних католиками з добровільних датків. Для ісповідників цілій приносять бельгійські католики значні жертви. На будові і удержанні церков складають они щедрі датки. Католицькі організації в Бельгії удають вже як найкрасні плоди. В цілім краю з огляду на червоно-жовту небезпеку здінилися католики і ставлять рішучий опір напорови протицерковних і ворожих держав революційних живел. Флямандські і валлонські хліборобські союзи зберігають розповсю-|

жене соціалізму по селях. В містах і промислових областях стрічає соціалістична пропаганда рішучу перепону в „Ligue Democratique“ з єї 200.000 членами, а в християнських спілках з 50.000 членами, а також „Alliance nationale des Federations de Mutualite chretienne“, котра в своїх 4000 касах має 600.000 членів. Завдяки сей могутній суспільній організації можуть бельгійські католики спокійно глядіти в будущину.

Значнє руського народу

для Австро-Угорщини.

(Конець).

Перед кінцем вісімнадцятого століття починається нова (народна) доба в українсько-руській письменності в Росії і помимо неімовірних переслідань, трудностей і перепон, які російська влада і російська цензура кидала її попід ноги, видала она літературні твори, котрі могли бути окрасою не одної з європейських літератур.

З гноблень російського правительства згадаю тут от хоти їй знесене заснованого українсько-руськими письменниками в Києві братства св. Кирила і Методія (1847. р.) і увіязнені членів тогож братства, засилки на заслання, також царський указ з р. 1876, яким заборонено печатати книжки українсько-руською мовою!

Другож частина руської області, що належала до Польщі, (то є частина України по праві боці Дайстра і північна східна Галичина) підупала рівночасно враз з Польщею, поки після розбору Польщі правобічна Україна не підпала під російську владу а колишній князівство Галицьке і Володимирське (Galizien und

Acer.

,Сокіце Руїх“ — Василя Пачовського.
(Кілька вражінні).

(Дальше).

Саме звіщають гетьмана, що з Канева від Росії йде ціла Рада черні, сорок тисяч козаків, що не хочуть слухати гетьмана. У великій тревозі молить Дорошенко Ісуса Христа о помічі, але Тукальський підносить єго духа, кажучи, що ся товпа тепер не страшна, бо в ній нема Сірка, якого зловлено й повезено в оковах у Батурина до Ромодана. Ободрений сим Дорошенко, велить виточити черні бочки горівки, пива, меду та вдарити з гармати. А собі велить подати гетьманські клічі Дорошенка, Дорошенко виходить, заявляючи, що тепер має всю рішучість Ради «вольними голосами», без него. Та Гулак все ще радить, не подавитись Дорошенкові. Тоді Тукальський прибирає віщий тон, говорить про Київ та про „Стіну Нерушиму“ яка пропаде тоді, як Москва зруйнує Київ, а з нею пропаде й Україна. Рівночасно чернечі підносять непомітно образ Божої Матері — і Тукальський став паном Ради. Всі йдуть за Дорошенком. А навіть мати Дорошенка, побачивши, як її син виступає на чолі війска в похід, плаче з радості.

Третя дія. — Дорошенко на вершку слави. Він побігив Польщу, засмутив Москву, а звеселив Україну; чужі володарі шлють ся до

нега... Та й дома у него господарює знов же жінка, гарна Прися. Та ту починає ся усвати гетьманови грунт під ногами. Царський посол із Задніпров'я бромонах Серафон старається ся ослабити значні подвиги Дорошенка, вказуючи на руїну України, спричинену акцією гетьмана; а московський дядя Аляшка Терпігоров перетягає на сторону царя Лизогуба, обіцюючи єму гетьманську булаву. Із жінкою гетьмана недобре. Що правда, она присягає ся єму, не зраджувати єго більше, але на вістку, що коло її чоловіка є Семен Безірдний, бентежить ся зовсім. Тимчасом збирається ся Рада старшини, яка вислухує царського посла, відсилаючи єго з вічим. На віть Лизогуб не сьмів нічого говорити, бо Лучка, провідавши єго зраду, страпив єго все зідливими натяками на єго змову з Терпігором. І хто знає, як була би скінчилася тає рада, коли не Дорошенкова мати, що прийшла гордо перед старшину й стала докоряті синові. Отже передовсім виявилася, що Прися не любить гетьмана. Дорошенко вказує на недавну присягу Присї й велить їй самій станути перед Радою. Ту Прися, побачивши коло гетьмана Семена, заявляє, що она Петра ніколи не любила. На лихо ще входить турецький посол і звіщає, що султан дуже розлютив ся на Дорошенка. Бо ото Сірко вінавав на Крим — єго випустив з Сибіру ру-

ский цар на прохану польського короля. І тепер хан не хоче помагати гетьманові — хіба дістане дозвіл зруйнувати Запороже. А щоби султана переблагати, повинен Дорошенко післати єму до гарему п'ятьсот діток-малолітків — а решту ясиру забере собі султан і хан за Дніпром, як сюди прибуде війною. Дорошенко проганяє у гніві турецкого посла, а на Раді повстас велике обурене. На біду єй Митродора виступає з докорами й прокляттями проти сина — так, що гетьман велить її замкнути в тюрму. Старшина удається ся куди інде на раду, а на голос розлюченого юриби каже Тукальський випустити Митродору на волю. Звеможено сими сценами гетьмана потішав Тукальський, представляючи єму, що ліпше дати Туркові, отвертому ворогові, п'ятьсот діток (та є то може вдасться ся їх якось виратувати), чим підати цілу Україну під ясир потайного ворога-Москви. Тимчасом гетьмана покидає усі старшини крім Кочубея й Вовчана з серденятами. Дія кінчиться приказом Дорошенка заставляти пир вірним серденятам.

(Дальше буде).

Суджикарсько-ювілерський
магазин

Юліана Домбровського
побільшено перенесено

у Львові на ул. Академічну 3
побіч Гіпотечного Банку напроти готелю Жоржа.
Великий вибір заручинових перстніців і шлюбних обручок.

Lodomerien) прилучено до Австрої. І для австро-руських областей зійшла тепер зірница нової доби, а змагання Габсбурзького цісарського дому, а передовсім часи повної хвали влади Марії Тереси і Йосифа II-го як також й заходи тих володарів около піднесення рускої народності, остануть раз на все у вічних споминах кожного Русина.

Руску мову тепер узяно краєвою, народною і національною, а на університеті, цісарем Йосифом II у Львові в році 1784 основана і в народних школах введено ї яко викладну мову, а руский народ видвигнено з тяжкого занепаду.

Але противники свободного розвитку рускої народності взялися до очернення і підозрівання рускої народності, а неприхильність красних властей для рускої народності виявилася в повній пристрасті в піклільній організації (1817) так, що в звіті галицького краєвого правління до надворної канцелярії узано „неожиданим“, щоб „руську мову розширювати замість польської, бож она є лише зіпсованим нарічием московської!“, із за чого запроваджено в школах як для Поляків так і для Русинів польську мову викладну. Австрійське правительство не звернуло тоді уваги на те, що руска мова цілком іншими і самостійними шляхами розвинулася від московської, що викторила собі зовсім окрему літературу і що значіння її яко краєвої мови було узане уже в колишній польській державі.

Небавом після того війшов розвиток самостійної рускої літератури, під впливом по-дібних змагань руских письменників на Україні, в нову добу, з виступленем Маркіяна Шашкевича, котрого столітну річницю уродин в минувшім році Русинів як в Австрої так і в Росії съягтували. Літературні твори Шашкевича і його товаришів поклали основу до розвитку рускої народної літератури в Галичині в народній мові, а за їх приміром пішли й в шістдесят роках дев'ятнайчатого століття і Буковинські Русини, як Фед'кович, Воробкевич і інші. Літературні взаємини в Україні розвитворили съвідомість народної єдності між ними, а тимчасом і промощено шлях до розвитку самостійної українсько-руської літературної мови і самої літератури. І хотіть також й на рускій області в Австро-Угорщині розвиток Русинів, на самостійній народній підставі, стрічався з усікими перепонами, поступив він все таки о стільки наперед, що ми в Галичині і на Буковині не лише осягнули гарні добутки на полібелетристиці, але також й поважні успіхи здобули в науковім обсягу. Скоро в році 1876. вийшов царський указ в Росії, вимірений супротив української рускої мови і літератури, перенесено точку тяжести як народного, так і культурного розвитку Русинів з Росії до Галичини і утворено у Львові осередок наукової роботи, основанем „Наукового Товариства ім. Шевченка“ після візірца академії наук. Це Товариство, займає ся науковими видавництвами з обсягу фільольгії, археольгії, етнографії, етнольгії, історії, географії, математики, медицини і т. і зуміло згуртувати всі що найлучші наукові сили Галичини, Буковини і України.

Та, коли після послідної росийско-японської війни, вибухли в Росії народні заворушенні за свободу з елементарною силою і правительство приневолене було надати конституцію, не могло се проминути безслідно і для відносин народних і політичних. Також і на Україні стали основувати культурно-просвітні і літературно-наукові товариства, та покликано до життя політичні і літературно-наукові часописи і видавництва, а се стас найнагляднішим доказом, що українсько-русський народ має в собі здорову і невмирну життєву силу, котра допоможе єму в найближшій будучині до чим раз то красного розвитку.

Наведені з історичної минувшини русько-го народу події, доказують найлучше, як тенденційними і зовсім безпідставними є поговори про якесь меншевартистів руского народу, і яку вартість мають отсі інформації про руську історію, літературу і культуру діяльність, інформації, котрих жерела треба глядти звичайно у шовіністичних щоденних часописах!

Нарід, котрій майже безперестанно боров ся з азійськими ордами, та був як би охоронним муром для всієї Європи, як отім між іншими польський король Володислав Локтиш з призначенем писав до папи, народ, котрій Литви приїх і християнство і культуру, народ, котрого війска боролися хоробрі і побідно під Хотином, і на Каленбергу супротив переваги турецкої, народ, котрій польській речипосполи-

тій допоміг до великороджавності, котрій віддав Польщі свою шляхту, визначних державників, учених і вождів, народ, котрого учени і державники причинили ся до зевропеїзовання Росії, і дав їй батька новітнього реалізму в російській літературі Гоголя, народ, котрій причинив ся діяльністю Русина Венеліна до відродин Болгарії і помимо того внові задержав свою народну і культурну самостійність мімо всяких перепон і ударів независимої судьби, той народ виявив незвичайно трику силу в собі і доказав більше, як потреба, свою способність культурну і змагане до дальнішого розвитку культури! Руский народ доказав не забитими даними, в супереч всім засліпленим загорільцям, що дійсно є спосібний до високого культурного розвитку і внові заслугувє станути в однім ряді з іншими культурними народами; та що єму з міродайніх кругів зовсім слушно належить ся поміч в культурних змаганях і сей народ заслугувє на своє власне огніще наукової роботи і образовання, на Українсько-руський університет, о котрій бореться від тілько років.

Пособлюване народному і культурному розвиткові руського народу в Австрої, є не лише засади рівноправності конечне, але також і становища державного розуму. Треба лише взяти етнографічну карту обох сусідніх держав, Австро-Угорщини і Росії, її придивитися і взяти під розвагу, які народності заселяють ті обі сусідні держави. Австро-Угорщина і Росія се держави в більшій часті славянськими народностями заселені. Русини і Поляки живуть і в Росії і в Австро-Угорщині і уже навіть се не може бути для обох тих народностей рівнодушним, як уложить ся відносини тих народностей в тій або тамтій державі. А з того виходить ясно, що кожда держава, котра хоче придбати для своєї могутності так потрібну прихильність своїх народів, повинна упорядкувати відносини і змагання тих народів в повнім їх задоволеню; бо в противіні случаю прихильність тих народностей зверне ся в ту сторону, де они відчувають своєбідніше життя.

Доктор Адольф Фішгоф, знаменитий знаєвець політичних і народних відносин нашої монархії, виказав в прегарії своїй розвідці: „Die Bürgschaften des Bestandes Österreichs“ ще перед 50 роками зовсім слушно, що морально звиродні, а також і недозрілі та необразовані народності в державі є для неї великою небезпекою!

Липім ми приміром напівлівські народності, писав доктор Фішгоф, у їх первісній стані, то стануть ся они добичею панславізму, жертою Росії. Але подаймо противно славянським народам можуче чувство самостійності, їх житю народному якийсь певний живий осередок, а їх мові історію, то збережуть свою індивідуальність і не дадуть ся поглотити московському морю.

Тому то я ще перед кількома роками підносив у своїх промовах парламентарних і делегаційних, що австрійське правительство своїм розумним поведінням і основанем добрих висших і середніх шкіл могло би доправдити до того, щоб вся струя руської народної молодежі звернула ся в сторону наших країв, куди їх буде тягнути держава, що своїм народом подає богаті середники до духового розвитку!

Наша монархія повинна отже свої внутрішні відносини так уложить, щоби славянські народності в ній так могли жити, як у своїй власній хаті. Але передовсім повинна Австро-Угорщина змінити свою дотеперішню політику зглідом Русинів, бо сего вимагає і рівноправність всіх народностей, а даліше і тому, що Австро-Угорщина при теперішньому поступованию супроти Русинів могла би втратити прихильність одного з найчисленніших народів, а тим самим зашкодила би своїм найжизненнішим інтересам. Тож вовзмін лиши се під увагу, що Росія саме наслідком злукі України з великим князівством московським стала великою державою і видвигнула ся до значіння європейської держави. Треба ліше звернути увагу на географічне значіння країв заселених Русинами, а зрозуміємо, що ті становлять не лише ключ до опанування області, від Балтійського моря аж до Чорного, але також є заразом ключем до розвязки славянського питання на півднівідході.

Того значіння руської народності для Австро-Угорщини не повинен ні один з реальних політиків спускати з очей!

Як довго відносини австро-угорських і балканських Славян не є управильнені і питане узгруповання славянських народностей у двох сусідніх державах в Австро-Угорщині і Росії ще непорішене, так довго буде область заселена Русинами від Попраду, Сяніу і горішної Тиси, аж по Дон і Кубань, тою підйомою в питані міжнародного перетворення східної Європи, і могучим оружем у руках того державника, котрій зрозуміє зважіні руської народності для цілої Словянщини, і використає се оружіє для поладнання відносин і до розвязки питання в міжнародних відносинах східної Європи!

І я хочу сподівати ся, що Геній нашого могучого цісарства, осінить керманичів нашої держави, щоби они дійсно взяли в свої руки підйому, котра в східних краях нашої держави подасть їм нові сили, а також у взаємінках в Росію, для Австро-Угорщини стане могучим чинником у розвязці східного питання.

* * *

Так закінчив свою передовицю п. Барвінський, а на се Kurjer Lw.: „W ten sposob „lechce“ (!) p. Barwiński imperjalistyczne czułki staruszki Austryi, dając austryackim mężom stanu do poznania, że Rusini — są do wzięcia...“ Так зрозумів „Kurjer Lwowski“ напір п. Барвінського і крізь вікна бачить лиць „lechcenie“!

Там декому мабуть не по нутру, що народ руський таки здобувся на відвагу і став нацією ті автентичні „інформації“, які проголосувало ся ubi et orbis, що народ руський се яксь лиш „irzymilionowa, ciemna, chłopaska duszca“ і більше нічого! Та коли пан рецензент думав, що на тій одній „lechcenie“ статі і скінчилось, то дуже помиляється. Ся перша статя — то, о скілько мені відомо, початок цілого ряду статей про нас, які Високоповажні. Автор буде в „Österreichische Rundschau“ поміщувати, не ради „lechcenia“, но правдивого інформовання о нас, нашій історії, літературі, сучаснім життю і т. д. Чи мало ще знають о нашій так гарній і багатій літературі? Сеж не бляга — а факт, що один з кревних моїх у Відні (родовитий Німець) повторив передімно злосливими з ворожої сторони розсіюваннями „відомостями“ про нашу літературу, що „nach Barwiński“ ділить ся наша література на три доби: Перша: „so bylo — to mięło“, друга: „so bylo — zagięło“, а третя? Третя доперва буде... Тож надійтися належить, що п. Барвінський вскорі до того забересь... та що за тим підуть й інші не менш важні справи, які нас дотикають, як приміром звернесь бачну увагу на руспофільську пропаганду в нашім краю, єї несуміжну роботу супротив своєї церкви, народності і держави. А коли так міродатні чинники побачуть народ руський, тоді й „lechcenia“ не буде потрібно. Тоді они самі возьмуть справу руську під щиру розвагу і Русини таки діждуть ся належного їм місця в австрійській державі!

В Сяніці, дня 12. мая 1912.

4-ка.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і присуднити нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

З державної ради.

Посол Крогульський появив ся вчера вперше палаті і зложив посольське приречене. Палата приступила до дальнішої розвправи над новелю до карного закону. Головний бесідник п. Лісевич витав з вдоволенем новелю як значний крок на під поступу і людськості. Кождий приятель людськості мусить приняти з вдоволенем такі реформи, як вчислене до кари слідчої вязниці, нові присуди що до відложень і перерв в карі і т. д. Вкінці просив бесідник о приняті новелі як вступу до дальших реформ.

По промові другого головного бесідника, О ф е р а, закон принят.

Під час дальнішої розвправи над законом про дорожні повинності головний бесідник „за“ п. Баналь заявив ся за законом і вказав на хибну його інтерпретацію зі стороною судів.

Звітник п. Штайнгаус обговорював загальні добродійства сего закону і просив

палату о його приняті. Палата прияла сей закон в II. і III. читаню без зміни.

П. Гальбан предложив іменем комісії господарства звіт внеска п. Баворовського що до назначення фахових референтів в справі пересеня і просив о приняті внесків комісії.

Відтак приступила палата до дальнішої розвправи над наглим внеском в справі реформидомово чиншового податку. По промові п. Кофлерса нарада відложено.

Між внесеними вчера запитами находитися запит п. Германа і тов. в справі поступування поліції з нагоди онодішніх демонстрацій у Львові. Запитники домагають ся вислідження і покарання винних, перемін військової поліційної сторожі у Львові на віденський візор, та побільшена поліційної сторожі без огляду на кошти.

В тій самій справі внесли запити п. п. Брайтер, Бузек, Слівінський і Гудец.

П. Бачинський виїз запит в справі неправильності при роздаванні тютюневих трафіків в Галичині, а п. Дашибинський в справі поступування віденської поліції зглядом польської мови на народних зборах.

На сім замкнено засідане; слідоче нині.

Війскова комісія радила вчера дальнішої військовим законом. Пос. Кльофач кінчив свою промову з попереднього засідання. По промовах Поммера, Навратія і Гуммера засідане замкнено.

Підкомітет правильниковії комісії покінчив наради над зладженням д-ром Штайнвендером начерком закону в справі правильника палати послів, котрій має війти в житі в місце обважуючого нині правильника. Рішено передати сей начерк членам комісії і предсідникам клубів до заопінівання.

Програма парламентарних праць. Під проводом предсідника палати Сильвестра відбулося вчера в присутності міністра скарбу Залського і міністра внутрішніх справ Гайнольда засідане конвенту

ли підбомом цілу публіку, яка зневолила їх до наддатку: „Красний сарафанъ“. Третою солісткою була п-а Анна Крушельницька, яка нарочно прибула з Італії. Витано молоденку артистку овацийно. Голос дуже гарний, вишколений, сильний. Пірчині пісні випали чудово. Італійські і українські пісні нашли в п-ні К. знамениту інтерпретаторку. Голос п-и К. дуже подібний до голосу її старшої сестрички, п. Сальомеї. За артистичний пир, який зготовила молоденка співачка, вручено їй вінець і бандуру від Тов. ім. Лисенка та „Бандурист“ Хорами вів сим разом п. Артимович, як все спокійно і удачно.

— Епископ о. др. Маєр, двірський парох, помер у Відні в 83. р. життя. Належав він до найближшого оточення імператора. Хрестив він архієпископа Рудольфа, архієпископа Гізела і Валеріо і був їх учителем релігії. Уродився 3. липня 1828. р. під селянською стріхою. По скінченю гімназії був на фільософії, де будучи на другому році, вступив під час революції 1848. р. до академічного легіону. Потім вступив до духовного семінарія і висвятився в 1863. р. Відтак був надворним капеланом Цісаря, а від 1868. ставшим імператором. Дия 22. січня 1899. р. був іменованій епископом.

— Нагла смерть данського короля. З Гамбурга телеграфують, що нині вночі помер там в періоді нагло на серцевий удар данський король Фредерік VIII. Покійний уродився 1843 р. Найстаршим іменином, теперішнім королем, є Християн, ур. 1870 р., оженений з мекленбурзькою княгинею Александрою.

— „Поважна“ маніфестація підрядкоściowej młodzieży. Так називається „Słowo polskie“ вчерашнє віче польської молодіжі під пам'ятником Міцкевича. В сій „поважній“ маніфестації взяли участь побіч університетської молодіжі також учні середніх шкіл, яких втягнуто при помочі розкішних відонос. Поки в кількох промозах, академік К. Попель віддавав боєву заяву, яка між іншими так звучить, що годі єї наводити з огляду на прокураторський олівець. Сю революційну заяву закінчив бєсძник присягою іменем візбраних і словами:

„По присязі їдти до чинів, а відтак до поїзді!“ Так і сталося. Візбрани приняли засідання оплесків і пішли до „скупів“. Удалися перед льокаль редакції „Прик. Руси“, вітовки там кілька шиб, „zdjęli“ редакційну вивіску і поломали єї на кусні.

Мимо сего, впевнені Sł. pols., не прийшло до ніяких ексесів і всіду був супокій, що було предвиджено з „поважного“ настрою віча. Всю відбулося „поважно“. Лише так даліше!

— Конференція ректорів. „Neue freie Presse“ доносить, що в сім місяці буде конференція ректорів університетів і інших вищих австрійських шкіл у Відні. Конференція заходиться у управлінненем становища професорів і відповідним вивінанням університетів у різкі наукові сорінники.

— Сесія з всепольського сторонництва. З всепольського сторонництва виступив посол Тертиль, посадник м. Тарнова. Як причину свого виступу подав нечесну і легкодушну політику сего сторонництва. Дальше покинули се сторонництво посол Яблонський і редактор Goits-a та бувший редактор Słowa polsko-go п. Домбровський.

— Закон про маріяїтів. Російська держава признала законом з дня 24. марта с. р. секту маріяїтів, як окрему церкву в конгресії. На основі сего закона мають маріяїтів такі самі права що до релігії, як і інші віроісповідання. Найважніші з них є: Держава позволяє ісповідувати без перепони маріяїтам свою релігію, відправляти прилюдні богослужіння в своїх святах, будувати свята за дозволом місцевого губернатора і закладати окремі цвинтарі. Духовні, по затвердженю їх стану властю, можуть виконувати свої обовязки, засновувати окремі віроісповідні громади і вести метрики. Від військової служби вони вільні. Вибирати і держувати духовних мають самі маріяїті. Епископів затверджує найвища влада, на внесок міністра внутрішніх справ, а інших духовних місцеві губернатори. Російському правителству ходить очівідно о підконтрольні католицизму.

— Пощестні недуги в львівськім повіті. В львівськім повіті стверджено урядово в слідувичих місцевинах пощестні недуги: в Кульпаркові і Чижикові вісни, в Замарстинові і Клепарові шкарлатину, в Винниках і Конятині кол. Давидова черевний тиф, а в Гаїх, Гу-

менци, Никоновичах, щирецьких Сороках і Чижикові коклюш.

— Смерть Стріндберга. Звісний шведський письменник Август Стріндберг помер вчора о 4. год. 30 м. по полуночі. Він уродився в році 1849. в Штокгольмі, в р. 1867. вступив на університет, але задля недостачі держання мусів їх покинути. Ціле його життя було борбою о біт. Богатий в фантазію і зелізні волю, взявся відповісти до письменництва, відбув подорож по Європі і здобув собі всеєвітну славу різкою сатирою. Визначився також на полі драми і повістей.

— Революція в Мексику. З Мексику доносять, що коло Гуадалізара напали повстанці на особовий поїзд, в якому було богато подорожників і 70 жінок. Прийшло до кровавої борги, в якій згинуло 12 подорожників і 8 жінок. Прочих подорожників повстанці оточили.

— Месть на лісничим. В Труханові, недалеко Скілього взялися лісничий в добрах Гартенберга до енергічного викорювання лісових злодіїв і диких ловців. За се мало що не переплатив своїм житям. Одного вечера впали до його мешкання револьверові стріли, але на щастя не поранили нікого з домашніх. На другий день обставив лісничий своє мешкання зі всіх сторін сторожию. Однак відважний стрілець склався в корчи і звідтам стріляв. Однак і сим разом не влучив. Власти викрили вкінці mestливого стрільця і віддали його до арешту.

— Хірургічне лічене неврастенії. Неврастенія є одною з найзамініших недуг теперішнього часу. Велику боргу почали з нею вести лікарі. На тім поясі відзначився головно професор париської медичної Дайльбе. Він оголосив в часописі „Temps“ спосіб лічення єї, а іменно при помочі витята части сліпої кішки. Се — пише він — є великим зворотом в дотеперішнім способі лічення неврастенії і великом в тім напрямі кроком наперед. Лічене се в тим важніше, що неврастенік в правдивим тягаром не лише для оточення, але і для самого себе. Всіляке фізичне напруження для него велико трудним, а умова праці є майже неможлива. Що до причин неврастенії каже Дайльбе, що причиняє ся головно до сеїх хорох ненормальних після способів життя, коли то людський організм не має сонячних промінів. І се є причиною, що ті люди, що працюють часто вночі, є переважно неврастеніками.

— Хто уживає товарів з маркою R. T. P., причиняє ся до піднесення поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідину школу. — Кровава подія на кордоні. Вночі з п'ятниці на суботу 8 російських жідів, утікаючи до Америки пробували перейти коло Новоселиці на Буковині кордон без паспорту. Тимчасом спостеріг їх стоячий на варті солдат і почав стріляти. Коли утікачі прибігли до Новоселиці, побачили, що двох з них нема. На голос вистрілу вийшла австрійська жандармерія і нашла одного трупа лежачого на 10 до 12 кроків від граници на нейтральній площині. Другого трупа не можна було найти. Утікачі оповідають, що вже були кілька кроків на австрійській боці, коли почали до них стріляти.

— Конвенція в справі Шпіцбергу. Представники правителства трохи держав, які брали участь в конференції в справі Шпіцбергу, т. є Норвегії, Швеції і Росії, ухвалили конвенцію на 10 років, після якої острови Шпіцберг узято за нейтральну область, доступну для всіх держав в наукових і господарських цілях.

— Небезпеки моря. Останніми часами здавалося, що чоловік, в міру великого поступу техніки, зумів вже поконати всякі небезпеки моря. Так лише однак здавалося ся; остання страшна катастрофа „Титаніка“ показує наглядно, як мало значить ум чоловіка сути проти неяглубомі природи. Перед кілька десятих ледяні дніми найбільший корабель світу, найбільша гордість людського ума — а вині кусні розбитого корабля на дні моря та смерть близько 1.700 осіб.

Давнішими часами перед якими 200-300 літами, чоловік, вибираючи ся в морську подорож, майже все наперед робив завіщання і прощав ся в рідні. Морська подорож уважала ся загальню дуже непевним і авантурним підприємством; подорож до Америки тривала тоді кілька тижнів. Нині та сама морська подорож стала зовсім звичайною комунікацією, триває всіго 5 днів і належить навіть в многих випадках до присмності.

Великанські поступи техніки в останніх літах зменшили вправді небезпеки морської подорожі, але не всілі їх усунуті зовсім. Статистика нещастих випадків на морю викликає, що мимо безнастаниого поступу техніки і уліпшення ратункових уладжень число жертв моря замість зменшати ся, безнастаним росте. Причиною сего є незвичайні прямо розміри величини корабля. Зудар з ледовою горю, якого жертвою упав „Титанік“, є лише одиною з многих небезпек, загрожуючих кораблем на морю. Давнішими часами найбільшими ворогами моряка були бурі і огнь. Коли на кораблі вибух пожар, подорожні чим скорше кидалися на ратункові човни. Залога і капітан мали до сповнення задачу, дуже часто понад свої сили. Мусіли іменно остати ся на помості, аж доки останній подорожній не склонився до ратункового човна. Аж тоді можна їм було подумати про свій ратунок, що дуже часто було вже за пізно.

Причиною корабельних катастроф є в найновіших часах зудар кораблів під час мраки та глубини і підводні скали; сі останні належать нині вже до рідкостій, бо такі місця є нині точно означені на мапах, яких уживані корабельні капітани. Нинішніми часами кождий корабель є заосмотрений в многі уладження, які запоручують зглядно велике безпеченство. Передовсім належить ту поділ корабля на герметичні комори, що дає змогу удержати ся кораблем на поверхні моря на вітві на випадок досить значного передіравлення стін. Ратункові човни і пояси, уживані вже від давніших часів, находяться ся нині на кождім кораблі.

Чи мореплавба стане коли безпечнішою, хоча такою, якою нині є зелізна комунікація, трудно предвидіти, а радше сумнівати ся належить, мимо великої геніальнності людського ума.

Оповістки.

— Жертви зложенні в Адміністрації „Руслана“:

На „Дім сиріт“ в Станіславові: ВП: о. Кипр. Дурбак в Бербівчику з К. Евст. Ласічуківна в Петрові 2 К, о. Ів. Плавьюк в Товмачі 5 К, Ірина і Юрко Студинські у Львові 2 К, Ірина, Євген і Володимир Ляданяки у Львові 3 К, Марія Білецька в Ряшеві 1 К, Ольга Бачинська у Львові 2 К, Галия Барвінська у Львові 2 К, о. Мих. Фіголь в Паушівці 5 К, Ред. „Руслана“ 20 К, Слена Любовичева у Львові 20 К, о. Петро Процик в Козівці 1 К, від себе і від парохіян 6 К.

Для Р. Т. в-ва педагог. у Львові: ВП: Читальня „Промислові“ в Остріві 2 К, Терн. 20 К, о. Ів. Лисак в Волі Коблянській 10 К, о. Іван Шехович в Свіржі 1 К, о. Корн. Кузьмик в Радиміві 2 К, тов. „Едність“ в Лисівцях 2 К 06 с., о. Крижановський в Канаді (складка парохія в Мундаре, Alta) 21 К 55 с. і (складка парохія в Wostok, Alta) 31 К 35 с.

Для ремісн. „Зорі“ у Львові: ВП: о. Іван Лисак в Волі Коблянській 5 К.

Для Христ.-сус. Союза на фонд ізди до Відня на Евхарист. конгрес: ВП: о. Волод. Петровський в Чікаго 100 К.

— З зелізиць. Дирекція ц. к. державних зелізиць у Львові подає до відома, що з днем 20. мая с. р. зміняє ся на шляху Дрогобич-Борислав Тустановичі розклад ізди мішаного поїду ч. 1881, а іменно: Відізд з Дрогобича 1 г. 31 м. по пол., відізд з Дрогобича-місто 1 г. 39 м. попол. Приїзд до Борислава о 2 г. 39 м.

Жаука, умілість і письменництво.

— Нові композиції П. Сениці. Павло Сеница, молодий укр. композитор, живучий в Москві, написав тепер нову оперу: „Життя — сон“. Сюжет взяв з звісної п'єси Кальдерона під сюжетом П. Сениця уложив своє лібретто. Молодий композитор написав вже богато композицій до слів молодих українських поетів, між іншими: до слів М. Філянського — 20 п'єс; О. Олеся — 4 романси; М. Шаповал — 5 п'єс; М. Рильского оден роман. П. Сеница скомпонував також сімfonію з мотивами М. Філянського. Музика Сениці замітна з новостями інтересності. Слідний у ній тонкий, яскраво виведений національно-український кольорит.

(За „Радою“).

Телеграми

з дня 15. мая.

Віден. (ТКБ). „Wiener Ztg.“ оголошує розпорядок міністерства скарбу в справі чеканення нових двокоронівок.

Будапешт. (ТКБ). Лукача вибрали знова одноголосно послом до сойму в Надь-Баєд.

Прага. Одній відбулися збори сімейних ческих послів в добром вислідом. Їх випередили збори народних соціалістів і праводержавного сторонництва під проводом Бакси. Як звісно, праводержавні послі виступили вже з ческого клубу. Отже на вступних сім зборах наклонювали їх, щоби цофнули під деякими умовами своє виступлене. Здався, що прийде до порозуміння. Ческі часописи навіть кажуть, що в надія, що частинна уода буде готова ще в сім місяці.

Царгород. (ТКБ). Як зачувати, Порта є неспокійна з причини нагромадження російських війск. З Сівоне доносять, що російська флота круїзила з погашенім съвітлом при побережах Чорного моря. На питані міністра внутрішніх справ, заявив російський посол, що ту розходиться ся лише про маневри кількох торпедовіц, які в

ступною товарищою кожного, хто навіть підрядну ролю займає в регуляції, є добра геодезична карта.

І цілком ясно і слухно. Щож варта лікар-оператор, котрий не має основного знання соматології?

А мені лучилося стрінуті у нас інженера, який вів регуляцію одної з більших рік наших, а у него не було геодезичної карти! Що більше, сей інженер уважав її річию прямо непотрібною, бо щож, мовляв він, лучить его з геодезією.

Таке трактування річи, се правдива біда нашого краю. От, чому то не вистане гроши на викінчене регуляції, чому то густо часто лукається так, що регуляція коштує вдвічі і троє більше, як було вираховане. Се одно, а друге, що регулювання в нас веде ся злим способом і так виглядає, начеба наші інженери училися доперша сеї штуки тоді, коли на се не пора. Хто вглубить ся в причини злих наслідків регуляційних теренів в деяких областях Галичини, та хто, застановивши ся добре над ними, порівнає відносини регуляційні нашого краю з іншими, той мусить закинути керманичам регуляцій одно з двох: злу волю, або недостачу знання. Тяжкі се закиди, правда і прикро є кидати ними в ту сторону, але велике також і вклади ідуть на се, та тяжкі тягарі падуть на плечі бідних податників.

Розпитував ся я людей в Швайцарії, чи часом не вилис потік, чи річка та не наробить шкід серед тих старанно управлених піль та огородів.

Відповідь була, що від часу, коли ріки зреґульовано, не було подібного случаю. Держать кріпко бистрі філі вод тесані мури-стіни штучного корита, не переходить ніколи у рівень водостану позему берега узвізеної річки. Видно, тутешні інженери добре вирахували. Завдали собі доволі труду, аби перевігнути статистичні дані водостанів; перестудилювали добре і се, в якій пропорції повинно бути штучно збудоване або перероблене русло до правильного стану вод, а до найвищого їх позему під час таких снігів, чи хмароломів. Вичислили добре та побудували відповідне русло, певні, що помістить оно предвиджені водостани усі такі, які були а яких записала чи то пам'ять людська, чи то перо в урядових статистичних рубриках. Тому ще і обезпечили ся на всякий випадок; дали добрий метр понад можливо передвиджений позем водостану; в сей спосіб потрапили увізнати в повному тога слова значінню ріки в штучне корито, поконали своєвільності та індивідуалізм рік а зробили з них повільних та поспушних собі слуг.

Порівнаймо сі відносини з нашими. Значую з гори, що слова мої не відносяться до загалу регуляційних теренів. Не усі они мені відомі а лише їх невелика частина.

Разу одного, під час повені знесла вода довголітній роботу регуляційну, та в одну мить зіла кілька десятків тисяч, як не більше корон. В разомі про сей факт зроблено закід одному з інженерів, та кинено в бік ведучих там регуляцію інженерів жарт не дуже то похвальних слів. На се один з тих панів зачав описувати страшними красками повінь, зачав малювати філі вод, які напирили на русло потока та підчеркав, що були они так сильні, що нічо проти них не могло устояти ся. Наслідок тих страшних картин був такий, що усі закиди стаяли, та всі приступні виправдавши інженерів, звали усю біду на vis maior.

Здає ся мені, що такий випадок не є відособнений, що в їх більше; так само лукається також часто і се, що замість застановити ся над евентуальними промахами, вглубити ся в причини лиха, відвертає ся свою і чужих увагу від сего факту; а лих стає і на дальше лихом. Такий пан, котрий збув автотрюю найпримітивнішими аргументами, певний в силу свого слова та недостачі критицизму у суспільноти, навіть не бере ся направляти лихо, але продовжує таку саму діяльність.

Коли застановимо ся над таким „аргументом“, то аж сьміх бере, коли оборонює ся ним поважно думаюча особа. Бо коли би не була сподівана ся „vis maior“, чиже треба би було регулювати потоки; ся власне „vis maior“ є причиною того, що стараємо ся про-

тиділати наслідками єго шкідливої діяльності. А сей, який бере ся зарадити сему, повинен мати се на увазі, узглядити розмір і силу дії та протиставити їм відповідний середник, в які так богатою є вже нині сильно видосконала техніка. Сеї справи у нас ніхто не підносить в часописах; ведено дискусії і полеміки зі всіми, критикуємо все найдрібніше, а не найдемо кутика в часописах на те, аби скритикувати лиху роботу регуляційну, на яку не менші ідуть видатки, як на інші цілі.

Інженер ведучий регуляцію або кидається піано єї, повинен мати на увазі цілий ряд чинників, які з єго справою стикаються ся. Він повинен пізнати їх силу, аби рівно сильну застору чи інший спосіб створити яко противагу сему страшному „vis maior“. Людий без всестороннього образовання та без відповідної практики кидається до роботи; тут „дебют“ доперва молоденький інженер, набирає досвіду та ту ту доперва учиться ся годити теорію з практикою. Сей „дебют“ був часом за коштовний та належало би створити менші варти сцену для дебютуючих інженерів. Ще одно. Львівська частина тих людей не виділа ані одної поважної і сойденно зреґульованої ріки, не придивила ся регуляційній техніці країн інших; а помимо сего уважається їх компетентніми зачинати так великі а коштовні діла.

В Швайцарії мав я нагоду оглямати велике та поважне діло новочасної техніки, іменно канал ріки Лінти (Linthkanal), котрий лується два озера: Валенштадське та Ціріхське. Канал сей будовано цілих 15 років, а скінчено його в році 1822. Як подають давніші записи, давна долина ріки Лінту була багнистою, що з неї не мали люди ніякого ужитку. А коли піднісся ся рівень озера Валенштадського, то вода заливала усю долину ріки, ниніша працю людів та позбавляла їх навіть їхніх садів. Гляньмо на сюю сторону нині. Терен висушений, відводнен певне і правильное долина каналу покрита грядками пожиточних ростин. Глянемо на терен та придбаний ся геодезичним відносинам сеї сторони, здивується так великою ділу доконаному в зглядно короткім часі. Скільки то праці пішло на викопане такого каналу через стілько твердих скал! А преціні! Свідчив він похвально і о добрій картональній господарі як також о всесторонньому образовані тих, в яких руках діяло регуляційне спочивало. Коло місцевості Цігельбрікен (Ziegelbrüken) уміщено скромну таблицю, що прославляє велике діло, а єї ініціатора Ешера звісно спасителем тих сторін.

Якою мініатуркою видаються ся супроти того каналу наші регуляційні лінії! А преціні в нас діє ся інакше. Тому і край бідний, а культуру нищить своєвільна стихія природи.

Подібне щось діє ся у нас із будовою шляхів зелінничих. Рав в раз стають они замкнені а кумунікація стоїть наче прибита цвяхом. Діє ся се навіть тоді, коли немає поважних заметій сніжників. Подув кілька годин вітер зі снігом а вже засипаний шлях зелінничий, устає комунікація, а сотки людей працювати мусять, щоби управити хід зелінниць. Скількох то піде гроша на усуване тих звалів сніжників а скільки тратить суспільність на перерваний комунікації! Чи є конечність, чи тут знов засвідчується інженері діланем „vis maior“? Питаю ся: Чи справді терен наш так не догідний під будову шляхів зелінничих? Чи не можна обминути принайменше в часті лихих волинів атмосферичної седиментації відповідним уложенем насипів під зелінничі шини? Можна, але щоби се зробити, на се треба знати ті чинники, які на тім терені ділають, треба під тим зглядом добре терен перестудилювати а потім доперва брати ся до виконання діла. На тім поїдне не потрібно нашим інженерам виїздити за границі; досить перехати через один рік засипані звалами снігу шляхи, аби набрати можна дуже богато досвіду, а він використаний при будові нових шляхів зелінничих принесе би країні не мале добро та виплинув би на занехає прямо обіджаючих наш край прогульок на адресу нашої культури та господарки.

* * *

B. Геринович.

„Церковна Штука“ торговля дієзальна річай церковних в Станіславові пошукує рутинованого купця, котрий би в случаю потреби сповняв також обовязки агента подорожуючого. Кавцю вимагається ся. Зголосення враз з сівідоцтвами і подане усівія належить надсилати до 30. мая с. р. до заряду „Церковна Штука“ в Станіславові.

388(6)

Музичні струменти як: скрипки, цитри, кларнети, труби, мандоліни і т. д. а також розважальні прибори до тих же, поруч з дешевих цін на 30% як деяни: Укр. висилковий дім „ОРКАН“ Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученим і учителям великий опуст. Також на

388(20)

Молодий купець потрібний зараз для контори фабрики машин A. Г. в північних Чехах. Має бути християнином, добрим стенографом, мусить уміти писати на машині, і вовні знати мови німецьку, польську і руську в слові і писмі. Зголосення в тих трех мовах з додаченем фотографії і поданем вимаганої платні належить прислати під знаком: A. B. 505 до Адміністрації „Русдана“.

386 (3)

(29–30)
Ц. К. НАДВОРНІ ДОСТАВЦІ
П. ЛЯДШТЕТТЕР і СИНИ
МОДНІ КАПЕЛЮХИ ЛЬВІВ
ул. Академічна ч. 10.

„Дороговказ для переселенців“!

Хто їде в чужину, потребує конечно провідника, бо буде блукати і визискати его всякою роди ощущені агенті.

Такий провідник для наших переселенців видало Товариство опіки над нашими емігрантами:

Руске Товариство св. Рафаїла
у Львові, ул. Коперника ч. 36.

Ціна того правдивого „Дороговказа“ 40 с. Хто замовляє 5 „Дороговказів“ нараз платить 1 К. Гроші на поодинокі Дороговкази найліпше сплати в замовленем марками в листі.

Руске Товариство св. Рафаїла у Львові опікується нашими переселенцями вже від 1907 року, уділює безплатно всіх інформацій і опіки і роздає кожному безплатно

Карти поручаючи

з адресами мужів довіри по цілім сьвіті, у котрих можуть наші люди жадати опіки. Товариство стоїть в звязі з Товариствами св. Рафаїла австрійським, німецьким, американським і т. д. Може отже всюди обставати занаписими людьми.

Товариство св. Рафаїла у Львові видавже другий рік свою часопис для переселенців:

Емігрант,

що коштує 1 К на рік, а членам Товариства розсилається даром.

!!! Купуйте !!!

одобреній Радою школовою кравзою і виданий накладом „Видавництва Чина св. Василія В.“ в Жовкві підручник діяльності Богдана Барвінського п. з. „Оповідання з рідної історії“.

Підручник обнимав 190 сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кревідом папері і 2 макети. В гарній полотняній обшивці коштує всього 2 К 20 с.

Сей підручник в першим підручником рідної історії для руских середніх шкіл і діяло під часів молодежі впередний образ нашої бувальщини. Писаний так, що надає ся не лише для учнівських класів, але пригоди іншого підручника й для учнів висших класів, для руских виділових шкіл, для семінарій і ліцеїв та до кваліфікаційних іспитів на народніх виділових учителів.

Надає ся від до науки в діючих та хлопічих бурсах і інститутах, а ізза своєї приступності також для наших читальень, для селян і міщан. З хісном може почуття ся з него нашої історії й кождий освічений Русин, що не має часу розчутувати ся в обмистих книжках.

У Львові набувати можна в Книгарні „Наук. Товариства ім. Шевченка“, Ринок 10.

З публичної літакції, походячі нові меблі продаються по слідуючих цінах: Сесесійний крісло К 45, отомана К 26, шафи К 30, спальня К 190 ідальня К 140, столи К 9, уладження кавалерської кімнати К 120, плюшеві сальони К 90, магонізований сальон К 180. Крім цього чимало образів, крісел, столів, шаф, кріделів, канап, столиків, занавісів і фіраноя.

„ДОРОГЕУМ“ ул. Ліндо 7 (бічна Коперника).

Порозі в провінцію листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує і посередині в продажі меблів з приватних домів, в конкурсних і спадкових мас — приймаємо усю обстановку до переховання.

(28–30) Перша найбільша 25 покоїв багато заохочена

Ботайка на низші кляси школі середніх. На писав Іван Верхратський. З 388 образцями в тексті. Видане друге. Ціна примірника оправленого в полотно 3 К 60 с. У Львові 1912. Продався в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка, в книгарні Ставропігійській в книгарні Г. Сейфарта.

Асекуруйте своє майко від огню

В „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекурувати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниць то добривати цілого народу.

Кождий Русин повинен асекурувати ся тільки в рускім товаристві взаємних обезпечень

„Дністер“